

Criza – un deja vu pentru vinificatori

2

Miliardarii ruși și afacerile lor din Moldova

3

Ce se va întâmpla cu leul după alegeri?

4

CRIZA VĂZUTĂ DIN GUVERN

Autoritățile de la Chișinău au recunoscut, în sfârșit, impactul colapsului mondial asupra economiei moldovenești, după ce luni la rând au încercat să acrediteze ideea că Moldova este o oază de stabilitate într-o mare zbuciumată.

Premierul Zinaida Greceanii, aflată și în postura de concurent electoral, a afirmat că economia țării este integrată în cea mondială și nu poate evita criza.

Predecesorul dnei Greceanii a fost mai categoric. „*Vedem la televizor funcționari de rang înalt, îmbrăcați frumos, care vorbesc ca și Kașpirovski cu borcanul de apă – „Calmați-vă, noi criză nu avem, la noi totul este în regulă” – acest lucru doar nu este adevărat*”, a spus fostul premier Vasile Tarlev, aflat și el în calitate de concurent electoral.

Este îmbucurător că recesiunea a fost, cel puțin, recunoscută la nivel oficial. De altfel, riscăm să ajungem ca în bancul despre criză: „am falimentat, dar criza tot nu vine!”.

CE E RĂU?

„*Suferă exportul, unele întreprinderi au micșorat producția, iar țărani nu duc o viață dulce*”, a declarat Zinaida Greceanii.

Șefa Cabinetului de miniștri recunoaște că există în-

treprinderi care reduc programul de lucru sau chiar numărul de angajați, însă, nu crede că „acest fenomen va purta caracter de masă”.

Guvernul moldovean nu pare să fie convins să reducă cheltuielile pentru funcționari, așa cum au făcut un șir de state occidentale. „*Am trecut în 2006-2007 prin optimizarea sectorului public, care a însemnat reducerea cu 40-43% a numărului de funcționari*”, a precizat Zinaida Greceanii.

Nu se prevede nici ajutor financiar direct producătorilor, după exemplul altor țări. „*Noi am făcut acest lucru încă la 1 ianuarie 2008, când am scutit agenții economice de plata impozitului pe profitul reinvestit. Asta înseamnă că am lăsat businessului 10% din veniturile la bugetul de stat*”, a declarat prim-ministrul.

Guvernul anunță că va lupta cu criza prin stabilirea priorităților în cheltuielile de stat. Pentru a stimula consumul, „*toate salariile, pensiile și bursele vor fi plătite la timp, fără nici o reținere*”. În condițiile unui an electoral, putem aștepta că veniturile bugetarilor vor crește, ca în cazul, medicilor, de exemplu.

Unii analiști atrag atenția, însă, că moldovenii tind să cumpere produse de import, iar majorarea consumului prin susținerea veniturilor ar putea fi îndreptată, de fapt, spre importatori și nu spre producătorii locali.

Statul anunță totodată că nu va reține „nici un proiect de investiții din bugetul de stat” și va depune eforturi pentru a spori volumul investițiilor străine atrase.

CE E BINE?

Cabinetul de Miniștri se laudă că are amortizare la șocuri. „*Cu diferite crize luptăm din 2006. Atunci am pierdut exportul de producție agricolă și vinuri, prețul gazelor de import s-a dublat, iar în 2007 am înfruntat o secetă nemaivăzută. În aceste condiții, economia moldovenească a primit un vaccin dureros, dar care ne permite să trecem mai ușor de recesiunea actuală*”, a spus prim-ministrul.

Dna Greceanii a adăugat că Guvernul și Fondul Monetar Internațional au ajuns la concluzia că „*scenariul din statele vecine este foarte puțin probabil să se repete la noi*”. „*Am convenit cu FMI că băncile locale și rezervele obligatorii ale țării nu trebuie completate acum cu surse financiare suplimentare*”, a subliniat premierul.

Evenimentele săptămânii

Expoziția ExpoVinMoldova se desfășoară între 18-21 februarie la Chișinău. În total, 145 de întreprinderi din 15 țări și-au prezentat producția la centrul Moldexpo. Manifestarea este organizată de compania Poliproject Exhibitions și Agenția Moldova Vin. Paralel se derulează și programul „*Cariere în vinificație. Pas cu pas*”, în cadrul căreia tinerii specialiști din vinificație se întâlnesc cu directorii companiilor vinicole.

Moldova nu a cerut credite de stabilizare a economiei de la alte țări, pentru a depăși criza. O declarație în acest sens a făcut premierul Zinaida Greceanii. Ea a spus că Republica Moldova rămâne deschisă investitorilor din orice stat, însă, creditele preferă să la obțină în condiții preferențiale de la organisme financiare sau donatorii externi.

Bursa a intrat pe roșu în ianuarie. Potrivit buletinului Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în prima lună a anului, pe piața secundară au fost efectuate tranzacții în valoare de 52,36 milioane de lei, cu 43,22% mai puțin decât în luna precedentă. Numărul de tranzacții a scăzut de la 1914 în decembrie 2008, la doar 496, în ianuarie 2009.

Consumul de energie electrică a crescut, anul trecut cu 2,2%, până la 3,2 mlrd kWh. Potrivit datelor Agenției naționale pentru reglementări în energetică, cea mai mare creștere a consumului a fost înregistrată în zona deservită de RED Union Fenosa, cu 3,2%, până la 2,2 mlrd kWh. În zonele deservite de RED Nord și RED Nord-Vest, creșterile au alcătuit 1,5% și, respectiv, 1,3%, iar consumatorul eligibil Ciment – Lafarge din Rezina a redus consumul de energie cu tocmai 9,6%.

Importul gazelor naturale s-a redus cu 13%, în ultimul trimestru al anului 2008. Datele au fost publicate de ziarul rus Kommersant. Pe ansamblul anului trecut, însă, livrările efectuate de Gazprom în Moldova au crescut cu 2%, până la 2,7 miliarde metri cubi. În ultimii trei ani prețul de import al gazelor în Republica Moldova a crescut de patru ori și a atins valoarea de 332,6 dolari pentru mia de metri cubi în trimestrul întâi 2009.

Reduceri la pachet cu cardurile de la Victoriabank

www.victoriashopping.md

Criza – un deja vu pentru vinificatori

Companiile vinicole din Republica Moldova, care au fost grav afectate în 2006 de embargoul rus la vinuri, se confruntă cu noi dificultăți, pe fondul crizei economice mondiale.

Mai mulți directori de întreprinderi vinicole, reuniți la Chișinău la o masă rotundă, au declarat că au fost nevoiți să reducă producția pe fondul problemelor legate de accesul la finanțare și a scăderii consumului pe principalele piețe de export.

Managerii spun că recuperează cu greu banii pentru vinul livrat pe două dintre cele mai importante piețe pentru vinul moldovenesc – Rusia și Ucraina – afectate de criză. Pe lângă problemele de repatriere a valutei, în aceste țări s-au înregistrat și deprecieri ale monedelor naționale, care fac exporturile nerentabile.

Sectorul vitivinicol are un impact mare asupra economiei moldovenești, cu o pondere de aproape un sfert din produsul intern brut al țării.

Opinia Expertului

Constantin Olaru: „Ultima îmbuteliere la Vismos datează cu 8.12.08”

„Ultima îmbuteliere la combinatul de vinuri Vismos a avut loc la 8 decembrie 2008”, spune directorul întreprinderii, Constantin Olaru. Potrivit lui, pentru două luni, compania și-a „stopat practic activitatea”, iar recent producția a fost reluată cu ocazia unei comenzi neînsemnate.

„Am trecut mai ușor de embargoul rus decât de actuala criză”, apreciază directorul Vismos.

Vinificatorul consideră că statul ar trebui să ajute exportatorii, inclusiv să permită livrările în vrac.

DI Olaru afirmă că există întreprinderi care nici până astăzi nu s-au achitat pentru strugurii cumpărați încă în toamna trecută. „Pe acest fundal, controlul birocratic excesiv ne sugrumă. Cheltuim mii și mii de lei pentru proceduri birocratice”, mai spune vinificatorul.

Sergiu Panuș: Lipsește un program anticriză la nivel de stat

„În majoritatea țărilor occidentale, guvernele s-au implicat în atenuarea consecințelor crizei. Probabil că la noi fiecare întreprindere își are planul său anticriză, însă, lipsește un program la nivel de stat”, afirmă la rândul său Sergiu Panuș, director la compania Carahasani Vin.

Omul de afaceri este convins că fără de ajutorul statului, companiile nu vor putea de sine stătător să treacă de criză.

Feodosie Borș: „M-am adresat la toate băncile. Toate m-au refuzat”

„Când ai un câine flămând și nu îl poți hrăni, îi

dai drumul, poate și-a găsi singur de mâncare. La noi din contra, statul strânge zgarda și mai tare”, spune Feodosie Borș, director și co-fondator al companiei Doina Vin.

El oferă în acest sens exemplul Statelor Unite. „Producătorii americani sunt nemulțumiți că Senatul a acceptat să deblocheze fonduri de „numai” 700 miliarde de dolari și nu 800, cum au solicitat ei. Ce să spunem noi, care în afară de piedici, nu vedem nimic din partea statului”, se întreabă dl Borș.

Directorul Doina Vin mai spune că accesul la fondurile de finanțare a devenit extrem de greu.

„M-am adresat la toate băncile din Moldova, dar toate m-au refuzat”, spune Feodosie Borș. Însă, chiar și dacă finanțarea este acceptată, dobânda la împrumut este extrem de mare, de cel puțin 25 la sută, și face afacerea neprofitabilă.

Sergiu Cebotari: Banca nu este fond de binefacere

„Suntem gata să restructurăm o parte din datoriile combinatelor vinicole, conștienți de problemele pe care le au. Însă, ele trebuie să plătească măcar dobânzile, că de altfel riscăm să ne „așezăm” și noi”, spune Sergiu Cebotari, vicepreședintele băncii Moldova Agroindbank.

Potrivit lui, „banca nu este un fond de binefacere, ea dă bani și își vrea banii înapoi”, de aceea este normal ca instituțiile financiare să fie mai prudente în situații de criză.

Reprezentantul băncii spune că dobânzile mari la credite sunt determinate de ratele înalte la depozite, iar acest lucru oferă garanții populației că banii sunt în siguranță. „Vom face o reinventariere financiară a întreprinderilor vinicole pentru a vedea în ce măsură își pot onora angajamentele și în fiecare caz aparte vom continua relațiile reieșind din rezultatele reviziei”, a mai spus dl Cebotari.

Nicolae Taran: „Statul așteaptă propuneri din partea oamenilor de afaceri”

„Nu avem o strategie anticriză la nivel de stat, însă, elaborarea acesteia nu ar trebui să fie doar responsabilitatea sectorului guvernamental, ci și a mediului de afaceri”, spune Nicolae Taran, director adjunct al Agenției de stat Moldova Vin.

Oficialul a afirmat că statul așteaptă propuneri din partea oamenilor de afaceri, dar unele măsuri au fost deja luate. În particular, fiscalul a primit indicația ca până la 1 iulie 2009 să nu mai aplice sechestrul pe contul fabricilor de vinuri, iar băncilor li se va recomanda să „înghețe” creditele în măsura în care acest lucru este posibil.

„De asemenea, se fac demersuri pentru a relua exportul vinurilor în vrac spre Rusia și, conform afirmațiilor făcute de partea rusă, acest lucru va deveni posibil în 1-2 luni”, a mai adăugat dl Taran.

DOSAR BUSINESS EXPERT

În Republica Moldova activează circa 190 de companii vinicole, care au produs în 2008 vinuri și alte tipuri de băuturi alcoolice (divin, brandy, etc.) în valoare de 200 milioane de dolari.

Industria a fost puternic afectată în 2006, când principalul cumpărător de vinuri moldovenești – Rusia – a impus embargou. Moscova a înaintat pretenții ce țin de calitatea vinurilor, în timp ce Chișinăul a apreciat că măsura are substrat politic. Livrările în Rusia au fost reluate abia în octombrie 2007, după o înțelegere dintre președinții celor două state.

Dacă înainte de embargou, Republica Moldova livra în Rusia 80 la sută din vinurile sale (250 de milioane de dolari în 2005), după reluarea exporturilor cota pe această piață nu a depășit 30% din total (cca 60 de milioane de dolari în 2008).

Conform datelor Organizației Internaționale a Viei și Vinului, Republica Moldova se numără printre primii zece cei mai mari exportatori de vinuri din lume. În 2008, exportul producției alcoolice moldovenești a însumat 193,2 milioane de dolari. Aproape 90 la sută din producția de vin a țării este exportată.

Principalele piețe de desfacere sunt Rusia (cu o cotă de 30% în 2008), Ucraina (22%), Belarus (24%), Polonia (5%) și Kazahstan (4,8%).

Miliardarii ruși și afacerile lor din Moldova

„Prizonierul” de la Courchevel a ajuns cel mai bogat rus

Mihail Prokhorov, președintele „Onexim Group”, a fost desemnat cel mai bogat rus de Finans, cu o avere estimată la nivelul anului 2008 de 14,1 mlrd. USD. **Prokhorov** caracterizat ironic de revista ca „prizonier” al celebrului sanatoriu francez „Courchevel”, pare să sfideze realitățile crizei globale. În timp ce „colegii” lui, toți miliardarii în dolari, își caută noi surse de finanțare pentru afaceri, **Prokhorov** tocmai a cumpărat cea mai scumpă vilă din lume, pe Coasta de Azur, în valoare de 496 mil. USD.

Roman Abramovici, proprietarul clubului de fotbal Chelsea, se situează pe locul al doilea, cu o avere de 13,9 mlrd. USD, cu circa 9 mlrd. USD mai puțin decât în 2007.

Cel mai mare „loser” al clasamentului este **Oleg Deripaska**, proprietarul holdingului „Basic Element”, ce include producătorul de aluminiu RusAl. Timp de doi ani consecutivi Deripaska a fost cel mai bogat rus de pe Planetă, ca în clasamentul 2008 să ajungă pe un modest loc opt, cu o avere de numai 4,9 mlrd. USD (o scădere cu 90% față de cele 40 de mlrd. USD din 2007). Autorii topului îi dau și o caracteristică mai specifică - „datormnic al băncilor occidentale”, pentru că este la ora actuală cel mai mare datormnic rus.

Ce afaceri au miliardarii ruși în Moldova

Din cei 200 cei mai bogați ruși am selectat 10 care au direct sau indirect afaceri în Republica Moldova.

Fără îndoială cele mai mari afaceri în Moldova le are **Vaghit Alekperov**, locul patru în clasamentul Finans, cu o avere estimată la 7,6 mlrd. USD. Alekperov deține peste 20% din acțiunile companiei petroliere rusești Lukoil, iar împreună cu alt acționar - **Leonid Fedun** (locul 11 cu 4,5 mlrd. USD), dețin pachetul de control al uneia dintre cele mai mari companii la nivel global. În Moldova, Alekperov și Fedun sunt prezenți, în special, prin intermediul companiei Lukoil-Moldova, care controlează peste o treime din piața produselor petroliere. Până nu demult aveau afaceri și în domeniul bancar.

Oleg Deripaska, care a retrogradat de pe locul 1 pe locul 8, nu este prezent direct în Moldova. O face prin intermediul concernului german Strabag, a cărui acționar este prin Basic Element. Despre afacerile Strabag în Moldova se cunoaște puțin, dar cel mai elocvent vorbește faptul că la 24 noiembrie 2008, Peter Haselsteiner, președinte al Consiliului de Conducere al Concernului Strabag, a fost decorat de președintele Voronin cu „Ordinul de Onoare” „în semn de apreciere a meritelor deosebite în realizarea unor proiecte social-economice și activitate intensă de sponsorizare”.

Mult mai cunoscut pe meleagurile noastre este **Alișer Usmanov**, locul 10 în top, cu o avere de 4,5 mlrd. USD, proprietarul grupului Metalloinvest și cunoscut ca „persoana de încredere a Gazprom în recuperarea datoriilor și activelor”. În Moldova deține pachetul majoritar al Uzinei Metalurgice de la Râbnîța, iar, potrivit unor surse, și al Uzinei de ciment tot de la Râbnîța.

Nikolai Tvetkov, proprietarul corporației financiare „Uralsib”, locul 20 cu o avere de 2,3 mlrd. USD. În Moldova el deține prima și singura companie locală de factoring NFC-Moldfactor.

Deputați și senatori ruși cu afaceri în Moldova

Andrei Skoci, deputat în Duma de Stat din partea partidului Edinaya Rossia și partenerul de afaceri a lui Usmanov, ocupă locul 32 în top cu o avere de 1,5 mlrd. USD. Figurează ca acționar la Uzina metalurgică de la Râbnîța.

Deși este în continuare extrem de bogat, afaceristul rus **Aleksandr Mamut**, nu mai intră în topul miliardarilor ruși în USD. Potrivit Finans el ocupă locul 76 în topul celor mai bogați ruși și ar avea o avere de jumătate de miliard, în calitate de acționar la Polimetall și Evroseti - cea mai mare rețea de magazine de telefoane mobile din Rusia și spațiul postsovietic. În Moldova compania a intrat în toamna anului 2006 și în prezent deține circa 50 de magazine.

Un alt afacerist rus cunoscut la noi este **Igor Makarov**, proprietarul grupului Itera, locul 117 din top, cu o avere de 300 mil. USD. Makarov prin Itera deține pachetul majoritar la fabrica de carton Moldcarton, iar în anul 2004 a anunțat despre inițierea construcției unei centrale electrice la Burlăceni, Cahul. Makarov a fost decorat de Vladimir Voronin cu ordinul „Gloria Muncii”.

Ralif Safin, locul 128 și o avere de 250 mil. USD, ex-manager la Lukoil, iar în prezent senator rus. A vizitat Moldova chiar zilele trecute, întâlnindu-se cu președintele Voronin. Afacerile din Moldova ale familiei Safin sunt conduse de Marat Safin, președintele holdingului Marr Sugar Trading, care controlează trei fabrici de zahăr, fabrica de dulciuri Bucuria și alte active.

Cât despre **Evgheni Cicivarkin**, fondatorul „Evroseti” - cea mai mare rețea de magazine de telefoane mobile din Rusia și spațiul postsovietic, apoi el acum se ascunde la Londra de procuratura Federației Ruse. Are o avere estimată la 200 mil. USD și ocupă locul 159.

Sursa: Săptămânalul economic ECO, www.eco.md

Cel puțin cinci miliardarii ruși au afaceri în Moldova

Cel puțin cinci miliardarii ruși în dolari sau nouă - în ruble rusești, din cei 200 incluși în topul anual realizat de revista economică Finans au afaceri în Republica Moldova. Conform topului anual, realizat de Finans, în anul 2008, din cauza crizei globale numărul, dar și averea miliardarilor ruși a scăzut dramatic. Criza globală a tăiat din averile primilor 10 bogați și o valoare combinată de 75,9 mlrd. USD, în ultimele 12 luni. De asemenea, numărul de miliardarii ruși în USD a scăzut de la 101 la 49, iar în ruble rusești de la 500 la 200. În trecut, pentru a putea intra în topul celor mai bogați 10 ruși, suma de pornire era de 15 mlrd. USD, azi nici unul nu întrunește această cifră. În vremuri de criza, biletul pentru top s-a ieftinit: numai 4,5 mlrd. USD.

Ion PREAȘCA, ECO

FMI anunță că este gata să ajute Moldova în diminuarea efectelor crizei

Fondul Monetar Internațional a anunțat că „rămâne gata să acorde asistență Republicii Moldova”, în vederea diminuării efectelor crizei de care inevitabil va fi afectată.

„Perspectivele de dezvoltare economică din regiune, mai puțin favorabile, inevitabil vor avea un impact asupra economiei Moldovei”, se arată într-o declarație, difuzată luni, a reprezentantului permanent al FMI la Chișinău Johan Mathisen. „FMI rămâne gata să acorde asistență Moldovei de rând cu comunitatea internațională, pentru a ajuta la înfruntarea acestor provocări”, mai notează rezidentul Fondului.

Johan Mathisen a făcut această declarație după

încheierea unei vizite inopinate la Chișinău a unei misiuni a Departamentului European al Fondului Monetar Internațional (FMI), condusă de Graeme Justice. Misiunea s-a aflat la Chișinău în perioada 12-14 februarie. Experții Fondului au discutat cu autoritățile moldovene evoluțiile macroeconomice recente din regiune și măsurile adecvate de politici.

Eventis Telecom vrea să vândă compania Eventis Mobile pe 80 milioane de dolari

Holdingsul Eventis Telecom poartă negocieri cu Tele2 și T-Mobile în vederea vânzării pachetului de control pe care îl deține la operatorul de telefonie mobilă din Moldova Eventis Mobile.

„Eventis Telecom al cărui co-proprietar pretinde a fi Gleb Ognyanikov vinde pachetul de control al companiei moldovenești Eventis Mobile”, comunică ziarul rusesc Vedomosti, care face referință la surse, „apropiate de acționarii acestui operator și a companiilor cărora li s-a făcut oferta”.

Negocierile sunt purtate cu firma suedeză Tele2 și compania germană T-Mobile, ultima fiind considerată concurenta cu cele mai mari șanse. În opinia

managerului operatorului rusesc, dimpotrivă Tele2 ar avea mai multe șanse.

Eventis Mobile a obținut licență pentru prestarea serviciilor GSM la sfârșitul anului 2006 și a investit în dezvoltarea rețelei 35 milioane de dolari. Ziarul mai scrie că secretarul de presă al Eventis Telecom nu a confirmat, dar nici nu a infirmat intenția companiei de a vinde Eventis Mobile. Și reprezentanții Tele2 și T-Mobile s-au obținut de la comentarii.

Rulajul pieței valutare coboară la nivelul de acum un an

Piața valutară a avut o evoluție anostă în prima lună a anului, cu un rulaj zilnic de 25,46 milioane de dolari a coborât la nivelul de acum un an, relevă date ale Băncii Naționale a Moldovei.

Rulajul pieței în ianuarie a fost cel mai redus din ultimele douăsprezece luni – 435,998 milioane de dolari. Potrivit statisticilor BNM, în luna ianuarie pe piață au fost tranzacționate 288,00 milioane de dolari SUA; euro în sumă echivalentă cu 133,77 milioane USD și, respectiv, ruble rusești în sumă echivalentă cu 10,71 milioane USD.

Rata de schimb a dolarului a fost în ianuarie de 10.4850 (decembrie 2008 – 10.3702) lei pe dolar la cumpărare și 10.5733 (decembrie 2008

– 10.4399) lei la vânzare, a monedei unice europene de respectiv 13.7326 (decembrie – 13.9656) la cumpărare și 13.9762 (14.2200) lei la vânzare, rubla rusească – 0.3162 (decembrie – 0.3632) și respectiv 0.3294 (0.3742).

Cota operațiunilor interbancare în rulajul pieței a alcătuit 37.02%, iar ponderea tranzacțiilor intra-bancare – 62,98%.

Banca Națională a vândut în ianuarie 88,65 milioane de dolari SUA și cumpărat 1,28 milioane de euro.

● Evenimente corporative

Moldova Agroindbank a lansat depozitul „Ideal”. Produsul este valabil pentru persoanele fizice și presupune o dobândă anuală de 20,5% pentru depunerile în lei și 10% - pentru cele în valută străină. Depozitul poate fi constituit pe o perioadă de 3 luni cu o rată flotantă a dobânzii. Suma minimă a depunerii este de 3000 lei sau 300 euro/dolari. Retragerile parțiale până la suma minimă sunt permise după o luna de păstrare a depozitului.

Moldcell oferă posibilitatea suplینiri contului prin sistemul internațional Ezetop. Noua soluție permite persoanelor din orice colț al lumii să suplینească conturile mobile ale abonaților Moldcell, persoane fizice, aflate în Moldova sau Roaming. Reîncărcarea contului se efectuează prin accesarea site-ului www.ezetop.com și completarea datelor într-un formular special afișat pe site. În curând, reîncărcarea contului va fi posibil și prin terminale de plată Ezetop amplasate în peste 27 țări.

Air Moldova a semnat un contract inter-line cu China Airlines. Documentul permite fiecărei companii să vândă bilete pe destinațiile alteia. Astfel, clienții care zboară din Moldova în China pot efectua conexiuni la cursele operate de compania chineză și viceversa.

Prime Capital și AMIC au lansat un produs comun. Este vorba de creditul „Prime AMIC” pentru procurarea locuințelor construite de Agenția Municipală de Ipotecă din Chișinău. Suma împrumutului poate varia de la 5 la 250 mii dolari, însă, nu trebuie să depășească 65-70% din valoarea tranzacției. Creditul se acordă până la 10 ani, la o dobândă de 15% în primii cinci ani, cu un adaos de 0,25% pentru fiecare an, începând cu al șaselea an. Prețul pentru un metru pătrat variază de la 486 la 750 euro.

Moldasig și-a lansat un „telefon al încrederii”. La numărul 88 98 35 clienții pot face reclamații și propuneri. Compania afirmă că telefonul vine să întărească încrederea clienților în instituția de asigurări și să asigure interesele legale ale utilizatorilor de produse de asigurare.

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

**Raiffeisen
LEASING**

Moody's ar putea reduce ratingul băncilor care dețin operațiuni în estul Europei

Băncile austriece, suedeze și alte bănci care dețin operațiuni în estul Europei s-ar putea confrunta cu o reducere a ratingului ca urmare a contracției economice cu care țări din aceasta regiune se confruntă, conform Moody's, citat de Bloomberg.

„Moody's se așteaptă la presiuni pentru reducerea ratingurilor pentru bancile europene”, ca rezultat al calității în scădere a activelor. Conform agenției de rating, Raiffeisen International Bank, Erste Group Bank, Societe Generale, Unicredit și KBC Groep dețin cele mai mari operațiuni în regiune.

Criza economică globală amenință să destabilizeze o serie de națiuni din centrul și estul Europei, unde creșterea economică a fost bazată pe transferuri de lichidități și exporturi.

Ce se va întâmpla cu leul după alegeri?

Este întrebarea săptămânii, la care au încercat să răspundă oficiali, analiști economici și simpli cetățeni. Discuțiile au pornit pe fondul unor speculații că leul este menținut „artificial” acum și că s-ar putea deprecia după alegerile parlamentare din 5 aprilie. Business Expert a făcut o radiografie a opiniilor.

Opinia Expertului

Zinaida Greceanii: „Totul va fi normal”

„Cu leul o să fie totul normal și pe 6 aprilie, și după această dată”, a declarat premierul Zinaida Greceanii. „Moldovenii se agită la fiecare bătaie de vânt, fără a se întreba de unde și de ce bate vântul. O să facem tot posibilul pentru a menține stabilitatea cursului”, a dat asigurări Șefa Cabinetului de Miniștri.

Întrebată dacă autoritățile ar putea să deprecieze valuta pentru a ajuta exportatorii în condiții de criză, dna Greceanii a răspuns: „Deprecierea bruscă ar fi o decizie de moment, care la prima vedere este acceptabilă, însă, ea nu rezolvă problema. Vom continua asigurarea stabilității economice și a cursului”.

Prim-ministrul a subliniat că în 2002 (perioadă în care a fost ministru al Finanțelor - n.r.) a trecut un „test de forță majoră, în condițiile în care statul se afla la limita falimentului, sub presiunea datoriilor externe”. „Atunci m-am întâlnit cu fiecare bancher pentru a îi convinge că totul este sub control, deși uneori eram pe muchie de cuțit. Așa vom face și acum dacă va fi nevoie”, a adăugat prim-ministrul.

Sergiu Gaibu: „Depinde de cerere și ofertă”

Expertul IDIS Viitorul, Sergiu Gaibu, consideră că anumite premise pentru depreciere, chiar și dacă nu de proporții, există. „Cursul depinde de cerere și ofertă. Oferta de valută a scăzut odată cu reducerea transferurilor de peste hotare. Pe de altă parte s-a redus și cererea, deoarece importurile au scăzut, companiile își fac stocuri mai mici pe fondul crizei”, spune analistul.

El precizează că, deocamdată, Banca Națională dispune de rezerve valutare suficiente pentru a anihila o eventuală panică. „Însă, dacă tendințele

de reducerea a remitențelor vor continua și după primul semestru, atunci ne putem aștepta la depreciere”, afirmă Sergiu Gaibu.

Analistul atrage atenția că, personal, nu crede că putem asista la devalorizări de tipul celei din 1998. „Ar fi normal ca leul să fie depreciat până la o valoare de 11,5 lei per dolar. Acest lucru ar permite exportatorilor să respire mai ușor și ar asigura creștere economică. Totodată, este un barem acceptabil care nu presupune perturbații pe piața valutară”, spune expertul.

Natan Garștea: „Suntem dependenți și de factorii externi”

„Chiar dacă scad, remitențele au o cotă destul de mare – 1 miliard și 600 milioane de dolari în 2008”, spune directorul Agenției de rating și estimare Estimator VM, Natan Garștea. Expertul consideră că presiuni asupra leului pot apărea atunci când, alături de remitențe, se vor reduce și rezervele valutare ale Băncii Naționale.

„Stabilitatea ar putea dura 3-4 luni. Înainte de alegeri, nimeni nu este interesat, cel puțin guvernul, într-o debandadă pe piața valutară. Acum eforturile de a menține leul sunt accentuate”, a declarat economistul într-o apariție televizată. Dl Garștea a precizat, însă, că este greu de spus dacă cursul se menține artificial sau nu, deoarece trebuie de făcut un studiu extrem de complex, pentru a demonstra acest lucru.

„Banca Națională intervine pe piață și ea a făcut acest lucru întotdeauna, pentru că acesta este unul dintre scopurile sale, de a menține stabilitatea cursului”, subliniază expertul.

Natan Garștea spune că cursul depinde și de eventualele instabilități pe piețele financiare. Suntem dependenți de factorii externi.

Iurie Gotișan: „Nu este exclus că leul s-ar mai putea întări în 2009”

„Piața locală în mare parte va fi influențată de cea din exterior; remitențe, investiții, efecte colaterale ale crizei economice globale etc. Însă evoluția acestora pe intern deocamdată nu arata careva

tendințe de depreciere bruscă și, dincolo de prognozele diferite pe care le avansează economiștii, bancherii sau analiștii pieței financiare, în comentariile acestora pe marginea cursului de schimb piața dă semne de stabilitate”, spune expertul independent Iurie Gotișan.

„Nu este exclus ca leul ar putea să se mai întărească moderat în 2009, datorită în principal ponderii-record a creditelor în lei, a ofertei mare de valută din partea celor ce muncesc în afară, nivelului ridicat al dobânzilor pe piața monetară, care face atractive plasamentele în lei și „injecțiile” frecvente de monedă pe piață ale BNM.

Referitor la oferta mare de valută de pe piață, unii spun că și băncile speculează pe curs, dar și companiile care vând dolari pentru investiții pe termen lung.

DOSAR BUSINESS EXPERT

Banca Națională a Moldovei a vândut, în luna ianuarie, 88 milioane de dolari, pentru a menține stabilitatea cursului. Instituția a început să intervină cu vânzări încă în septembrie 2008, anterior făcând mai des operațiuni de cumpărare a excedentului de valută străină.

În 2008, cursul oficial nominal al monedei naționale în raport cu dolarul s-a apreciat cu 8.12 la sută, de la 11.3192 lei pentru un dolar la 31 decembrie 2007, până la 10.4002 lei la finele anului trecut. Pe parcursul anului, însă, cotația a coborât chiar la 9.6507 lei pentru un dolar, în luna septembrie.

Leul a demonstrat o tendință disonantă cu alte valute din regiune în 2008. În timp ce moneda națională a crescut în raport cu dolarul, hrivna ucraineană s-a depreciat cu 58% față de dolar, rubla rusă – cu 19,6%, iar leul românesc – cu 15,7%.

„Banca Națională își rezervă dreptul de a efectua intervenții valutare în scopul de a atenua fluctuațiile excesive ale cursului oficial și pentru a complete rezervele valutare internaționale”, se arată în Politica monetară și valutară a BNM pentru 2009.

Leul moldovenesc a fost introdus în noiembrie 1993.

În 1998, moneda națională s-a depreciat brusc în raport cu dolarul, pe fondul crizei financiare regionale. Leul s-a depreciat atunci de mai mult de două ori față de moneda americană.

Un leu puternic este favorabil importatorilor, deoarece face marfa de import mai ieftină, în timp ce descurajează exporturile, prin faptul că produsele devin mai scumpe și, respectiv, mai puțin competitive.

O locuință modernă în „zona” verde a Chișinăului la un preț de la 19,4 mii de euro

Doar 20 de persoane vor putea profita de locuințe moderne într-o zona „verde” a Chișinăului, plătind prețuri promoționale începând cu 19,4 mii de eur pentru o locuință de 32,6 de metri, până la 45 600 pentru un apartament cu trei camere și o suprafață de 76,64 de metri pătrați.

Cataclismele economice pe piețele financiare aduc cumpărătorilor oferte „speciale” care, de cele mai multe ori sunt unice și au o valabilitate de scurtă durată. O ofertă de acest fel a fost lansată de compania Euromansarde.

Contrar practicii aplicate în Moldova de a construi mansarde pe blocuri din anii 60-70, compania Euromansarde a decis să construiască locuințele pe blocuri date în exploatare la mijlocul anilor 90, seria 102, care a fost cea mai comodă planificare a blocurilor cu cinci etaje. Aceste blocuri sunt într-o stare mult mai bună decât restul blocurilor similare din Chișinău, inclusiv rețele ingineresti de o capacitate sporită și care nu sunt deocamdată uzate, ceea ce exclude accidentele pe rețea din cauza vechimei țevilor, fundație sigură și pereți care nu vor crea surprize neplăcute încă multe zeci de ani.

De fapt mansardele sunt construite într-un nivel pe ultimul etaj al blocului, dar locuințele propuse de compania Euromansarde nu sunt construite sub acoperiș. Ele reprezintă o locuință clasică, având deasupra un etaj tehnic cu un acoperiș ventilat în 2 pante, asemenea caselor rezidențiale. Un alt plus, priveliștea din apartamente, asigurată de geamurile 1,8 pe 1,8 metri pătrați și cu uși la balcon de 2,5 pe 1,8 metri pătrați. La construcția mansardelor nu vor fi folosite geamuri geamuri incastrate in structura acoperisului, care necesită o îngrijire specială și care, în plus, nu oferă o siguranță absolută, ci verticale, cunoscute și îndrăgite de toți.

Un alt avantaj este infrastructura dezvoltată a acestor locuințe. Tradițional, în cazul blocurilor noi, infrastructura apare în mai mulți ani după darea în exploatare a apartamentelor. Aici totul există deja – gradiniță, magazine, terenuri de joc. În plus proprietarul va primi apartamentul în doar câteva luni, fără a aștepta ani la rând construcția întregului bloc. Construcția mansardelor se efectua doar pe banii companiei și ai viitorilor proprietari, spre deosebire de blocurile cu multe etaje, ridicate în baza creditelor. Astfel mansardele nu vor fi afectate de criza, care generează un deficit de credite, micșorând esențial șansele ca blocurile cu multe etaje să fie date în exploatare la timp.

În perioada februarie - martie, vor fi oferite prețuri excepționale pentru 20 de locuințe. Astfel, un apartament cu o odaie, cu suprafață de 32,63 metri pătrați, poate fi procurat la un preț de 19,4 mii de euro, un apartament cu două camere (53 m.p.) – 31 de mii de euro, iar unul cu trei camere (73,6 m.p.)

– 43 mii de euro. Care la moment sunt cele mai competitive pe piață. Asta pentru că toate etapele de proiectare și construcție sunt efectuate de companii care fac parte din același grup.

Se oferă trei variante de finisare. Varianta semi-finisată plus sistemul termic, varianta la cheie sau la cheie dar cu materialele solicitate de client. În cazul în care clientul dorește ca reparația în propria locuință să fie efectuată cu materialele pe care le alege, atunci el urmează să aleagă toate cele necesare să le achite, iar restul, inclusiv încărcarea și descărcarea, transportarea materialelor, efectuarea reparației, rămâne pe seama constructorilor. Sigur în acest caz prețul per metru păstrat va crește, dar nesemnificativ.

Principalele argumente pentru clienții sceptici sunt:

* prezența întregului set de acte necesare pentru lansarea și finalizarea construcției (certificatul de urbanism și autorizația de construcție, fără de care nici o construcție nu poate fi începută);

* finanțarea din mijloacele proprii ale companiei fără apelarea la credite bancare, ceea ce exclude riscul înghețării construcției.

* achitarea integrală, cu reduceri, sau achitarea în rate până în momentul finisării construcției;

Construcția va fi finalizată în luna octombrie. Deci, a rămas foarte puțin timp pentru ca cei care doresc să profite de această ofertă să se adreseze la reprezentanții companiei Euromansarde.

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziaristilor Economisti și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md

EUROMANSARDE
tel. 310-502, 068380800
str. Miron Costin 17/2, of.511

COMPANIA INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI „ASITO” S.A.
ASITO

ASIGURAREA TURIȘTILOR PE DURATA CĂLĂTORIEI PESTE HOTARE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Vă propune o asigurare care Vă garantează un suport financiar în caz de dereglare a sănătății peste hotare.

Avantajele asigurării la „ASITO”:

- Consecințele accidentului suportat peste hotarele țării;
- Pierderea bagajului Asiguratului;
- Asistență juridică în cazul pierderii pașaportului internațional;
- Anularea sau întreruperea călătoriei.

Asigurarea acoperă următoarele riscuri:

- Imbolnăvire subită acută (insolație, reacție alergică, arsuri, degerături, dereglarea funcției sistemului digestiv, boli inflamatorii acute ș.a.);
- Acutizarea bolii cronice;
- Evacuare medicală, în cazul în care starea pacientului permite transportarea acestuia;
- Repatriere postmortem în cazul decesului Asiguratului.

Costul asigurării:

Pentru 7 zile în România clientul va achita doar 0,41€ pe zi, fiind asigurat la suma de 15000 €.

Pentru 7 zile în Franța, Italia sau Germania doar 0,54€ pe zi, fiind asigurat la suma de 30000€.

CU „ASITO” INVESTEȘTI ÎN SĂNĂTATE!

tel. **233 500**

